

ઓસ્વાહરણનો

૩૪૭

ગાયનરૂપી ઓપેરા.

રચનાર

ડા૦ દામોદર રતનસી સોમાણી.

(મૂર્વે પ્રકાશનો હક્ક કંતાંચ રાખ્યો છે.)

મુંબઈ.

સુભોષપ્રકાશ છાપખાનામાં છાપ્યું.

સંવત ૧૯૪૪. સને ૧૯૮૮.

કિંમત ૧ આનો.

આ ચોપડીઓ તિથે લખેલે રૂઠાણીઓ મળશે.

સંગિત નાટક સંબંધ	૩	૦	૮
મુશ્કટીક નાટકસાર.	૦	૮	૮
ઓપીચદ નાટક... ..	૦	૮	૮
કામસેન રસિકા નાટક.	૦	૮	૮
સીતાહરણ નાટક... ..	૦	૮	૮
વિરસિંહ ચંદ્રિકા નાટક... ..	૦	૮	૮
શીરીન ફરહાદનો ઓપેરા.	૦	૮	૮
ઈબ્રરતે અફઝ યાને ફરેએ સૈતાન.	૦	૩	૩
નારાયણરાવ પેશવાનો ગાયણુરૂપી ખેલ.	૦	૩	૩
સિતારવયંવર નાટક.	૦	૩	૩
સદેવંત સાવલીંગાનો ઉર્દુ ઓપેરા.	૦	૨	૨
કામસેન રસિકા નાટકના ગાયનો.	૦	૧	૧
વિરસિંહ ચંદ્રિકાના ગાયનો.	૦	૧	૧
ઓખાહરણનો ગાયણુરૂપી ઓપેરા.	૦	૧	૧
રૂકમીણીહરણનો ઓપેરા.	૦	૧	૧
વીરમતી નાટકનાં ગાયનો.	૦	૧	૧
મદાલસાનો ઓપેરા.	૦	૧	૧
ઠરણુધેલા નાટકના ગાયનો.	૦	૧	૧

કછમાંડવા—નાધેરી ચાંપશી ખેમરાજ વેરાખખર.

રાજકોઠ—ઠાં બેચર મેધજી યુકસેલર.

દેશાવરથી વેચવા માટે મંગાવનારને પોણેભાવે મળશે.

દામોદર રતવશી.

દાલકાદેવી, ના. રજ. મુ'બઈ.

ઓસ્વાહરણનો ઓપેરા.

પ્રવેશ ૧ લો. સ્થળ રસ્તો.

સહીયોસહિત ઓસ્વા ગાતી ગાતી આવે છે.

ઓખાહરણની ઢાળે.

ચાલો ચાલો ખેતી ચાલ જઈએ, બેઠ માતા તણી પ્રીતે લઈએ;
અક્ષત ચંદન કુમકુમ લઈને, પાસે માતા તણી પ્રીતે જઈને.
પુજન કરશું આપણુ પુરી પ્રીતે, હરખે ગવરી અતી એવી રીતે;
માતી માતા ચરણ શીશ નામી, માયું મન ગમતોરે હું સ્વામી.

(ગાય છે.)

પ્રવેશ ૨ જો. માતાનું મંદિર.

ઓસ્વા સહીઓસહિત પ્રવેશ કરી યથાવિધિ

પાર્વતીનું પૂજન કરીને.

ગરબી.

માની લેજો માતાજી પુજન અમારું, કરીને ક્ષમા ચુક આજનીરે;
કરણ પ્રીતે માતા જાયત્રાં આવ્યા, વર દધ દુખડાં ટાળનીરે.

પાર્વતી—કોઈ ચઢાવે ધનુષપ્યાણ—(એ રાગ.)

માગી લે તું પુત્રી મારી હોય આશ તારી;
આપીને છઠ્ઠીત દ્રુણ દઉં તને હું તારી.

ઓસ્વા—

હારી.

મા માયું સહાય તારી, ઈચ્છા છે રે જે મારી—મા.
આપ મને તું રૂપે અતિ સુંદર, સ્વામી રહો ધૈર્ય ધારી;
ઐઠલી ચરજ આજ પુરી કરોને, જાઉં આપ બલહારી,
પુત્રી છઉં હું તમારી.—મા માયું.

પાર્વતી—

ગરબી.

મળશે મળશે મળશે રે પુત્રી સ્વામી સુશોભિત મળશે,
વૈશાક શુદ્ધ દ્વાદશીને દીવશે, સ્વપ્રવીશે તને છળશેરે—પુત્રી.

સર્વે સાથે— સાખી મરાઠી ચાલની.

અમપર આજે કૃપા કરીને કર્યા અતુલ ઉપકારી,
હવે માત જાવા નીજધામે, રજા માગીએ તારી. (જાય છે)

પ્રવેશ ૩ જો. શહેરનો રેસાલ

(બાણાસુર કૌભાંડ સાથે આવે છે.)

બાણાસુર—

બેત.

બસ બસ આખાને કરવી જોશે કેદ, એ વાતમાં છે મારી હાતીનો બેદ
ગાળ્યો છે ગદરી પાસે તેણે જે વર, તેજ વરથી જ્યારે મારા છેદાવાના કં
સારે શું કામનું એ પુત્રીનું લગન, કે જેથી ઉપજે તેમાં પીતાને વાંધે
માટે સાગર તીરે કરી એકાન્ત વાસ,
તેમાં જઈ કરાવો સત્વર આખાનો નિવાસ;

કૌભાંડ—બહુ સારું મહારાજ જેવો આપનો વીચાર.

તેમજ હું જઈને કહું સરવે તપચાર.

પ્રવેશ ૪ થો. ઓખાનો મેહલ.

ઓઆ—

ગજલ.

અરી તાત તું ઘઈને અરે, પીઉ સંગતે ન મેલાવે કાં ?
કામ અગ્નીથી રે ! બળી જતાં પ્રભુ મુજને કો ન બચાવે કાં. અરી.
સમાન સહિઅર મુજતણી, દેખી આવતા પતી નીજ ભણી;
ખિંચે કોર કટાક્ષે ધુંધટ તણી, તેવા દિન પ્રભુ તે ન આપ્યા કાં, અરી.
શાલુગાર સજીને સંચરે, ફેરા ચોરીના પીયુ સંગ ફરે;
આનંદથી પીયુને મળે, તેવાં ભાગ્ય મારા થયા ન કાં. અરી.
પકવાન વિધ વિધનાં કરે. અતી આદરે પીયુને ધરે;
પંખો સમક્ષ રહી કરે, તેવું સૂખ મુજને મળે ન કાં. અરી.
અગ્ની વિરહની થાય છે, જેમાં જોખનિયું રે તવાય છે;
રોમ રોમ વેદન થાય છે, તોય પ્રાણ પાપી ન જાય કાં. અરી.
(સુધ જાય છે.)

(અનીરૂઘવિશેનું સ્વપ્ન આવવાથી એકાએક જાગીને.)

ઓઆ—

રાગ ઈન્દ્રસલા.

આવો આવો આવો પીઉ, મુજને કરો શાંત.
ખીડી માટે રીસ કરી, ક્યાં ગયા એકાંત ?
એવું જાણ્યું હોત તો, પ્રથમ કહેત નહીં નાય;
પરમ પ્રીય મુજપતી, સંતાપ ગયા ક્યાંય.
સંતાયા ત્યાં કેમ પીઉ, આવો જલદી બહાર;
ખી મરું હું એકલી, નહીં લગાડો વાર.

મરકરી મન તમ તણે, પાણુ હવ મારે જાય.
 કૃપા કરી મુજ ઉપરે, દારીની કરો સદાય.
 દારી છે મન તમ તણે, થાય મને બહુ લાણુ;
 દર્શણુ નહીં જો ઘો તમે તો, કાઢીશ મારા પ્રાણુ.
 (ચિત્રલેહા પ્રવેશ કરે છે.)

ચિત્રલેહા—અરે લાલદેવ ઇસતરફ જઈદ આ—(એ રા
 અરે બાઈ તું કેમ થઈ વ્યાકુળી,
 શુધ જુધ શરીરની તું ગઈ ક્યાં સુખી;
 ન સમજતું એવું લવે છે તું શું,
 એકાએક બેની તુજને આ શું થયું.

ઓઝા—

લલીત.

અરર હાયરે પ્રાણુ જાયરે, સુખ સદા ગયું અરર હાયરે.
 કર્મ ફુટીયું શું અરે થયું, સ્વપ્નમાંય તો સર્વરે ગયું;
 બેની વાત હું કહું છું વરણી, સ્વપ્નમાંય તો હુંજ વરણી.
 તેનાજ કંઠમાં નાખી હાયરે, ખીડીને માટે રીશાણુ નાયરે;
 રીશ તો કરી કોઠાંધ તે થયા, બેની મારી એ ક્યાંવરે ગયા.

રાગ ઈન્દ્રસભા.

સાંભળ વાત બેની કહું, સ્વપ્ન આવ્યું આજ;
 સ્વામી મુજને તો મળ્યો, જોખનવંતો રાગ.
 વરણી સાથે તેમની, હું રાખી પુરણુ પ્રેમ;
 ખીડી ન ખાધી મુખતણી, રીશાઈ ગયા એમ.

ચિત્રલેહા—**રાગ ઉપર પ્રમાણે.**

સ્વામી સ્વામી કરતી સૂતી, સ્વપ્ન આવ્યું તેહ;
 પાણુ સાચું હું દઈ કરી, તો મેળવું તુજને એહ.
 ચિત્ર બતાવું તુજને, જે પૃથ્વિના રાજન;
 લાવું છું હું આ ઘડી, દેખાડું તુજ સ્વામીન.
 (ચિત્ર લેવા જાય છે.)

ઓસ્તા—**રાગ પરજની કુમરી.**

તારી પ્રીતની લેહ મને લાગી,—એ વાર.
 ક્યાં ગયો પીયુ ક્યાં ગઈ ચિત્રલેહા;
 પ્રીતને બદલે શોકમાં પડીયાં.—પ્રીતની.
 શું કરું પીયુ જાણી ક્યાં હવે;
 હવેનું જેમ જળવીના ગછલીયાં.—પ્રીતની.
 (મુહાં ખાય છે.)

ચિત્રલેહા— (હાથમાં છખીઓ લાવી તેને સાવધ કરતાં.)**રાગ ઈન્દ્રસભા.**

ચા બેની હુશીયાર હવે, ચિત્ર જોને તું;
 દે બતાવી પીયુ તારો, લાવી આપું હું.
 (એક ચિત્ર ઓખાને આપે છે.)

ઓસ્તા—**રાગ ઉપર પ્રમાણે.**

દીસે છે આ દબડી જેવો, જાણે રાની ભુંડ;
 માથું એનું ઘડા જેવું, હાથ જાણે સુંદ.
 (છખી પાછી આપે છે એટલે ચિત્રલેહા ખીજી આપે છે.)

ઓઝા—દીસે છે આ કેવો સુંદર, રૂડો આ હુશીયાર;
 આયુધ અંગે સજી કરી, લડવાને છે તૈયાર.
 જોઈ સુંદર સ્વરૂપ એનું, મન સૌનું મોહાય;
 તોય બેની મુજ પીયુ સમ, તે કદી ન થાય.

(તે ચિત્ર પાછું આપે છે એટલે ચિત્રલેહા અનિરધનું ચિત્ર આપે છે)

ઓઝા—ગરહુમને દીલ સનમકુ દીઆ.—(એ રાગ.)

અરે મારા પ્યારા પતી તું ગયો તો ક્યાં;
 તું ગયો તો ક્યાં પીયુ તું ગયો તો ક્યાં;
 મુજને છોડી એકલી રે ! તું ગયો તો ક્યાં.—અરે.
 બીડી માટે રીસ કરીને છોડી આ જગ્યા.—અરે.
 દયા ન આવી દીલમાં તારા છોડી જતાં છાં.—અરે.
 (ચિત્ર છાતી સાથે દાખે છે.)

ચિત્રલેહા— રાગ ઉપર પ્રમાણે.

અરે મારી પ્રીય બેની ચિત્ર છે-રે આ,
 ચિત્ર છે રે આ રે બેની ચિત્ર છે રે આ,
 પરમ પ્રિયપતી તારો છે દુવારીકાં—અરે.
 પ્રધુમનનો સુત છે એ તો જાદવ કુળનો રાય;
 બેની આજ્ઞા હોય તારી તો દાસી લેવા જાય.—અરે

ઓઝા— ગોરી ચલી માસરે.

બેની જલદી આવજે લઈને પીયુ મારા,
 હું જુરી જુરીને મરીશ વિના તારા.
 બેની ઘડા એક તુજ વિના અહીંજ જાશે,
 તે મારે મન તો વર્ષ સોજ જણાશે.

કરું હાથ બેડીને અરજ બેની તારી,
અતિ યત્ને લાવજો પીયુને સંભાળી.

ચિત્રલેહા—(જતાં જતાં.) રાગ ઇન્દ્રસભા.

અરે મારી બેની તુજને કરું હું પ્રણામ;
પતી તારો લઈ કરીને આવું હું આ ઠામ.

પ્રવેશ ૫ મો. ગોમતીનો કીનારો.

(દેવલીક સ્ત્રીઓ પાણીના બેડાં લઈ આવીને ગાય છે.)

સ્ત્રીઓ—ગરબી. જની ભુદર રંગ રસીલા—(એ રાગ.)

આવો બેની ગીન ગાઇએ આજ પ્રીતરે,

ગાઇએ આનંદ ઉર્ણે એ રીતે—આવો.

શુભ સ્ત્રોતનો દીન આજરે, તેથી વાહન રૂડાં વાજરે;

દીસે ગગન મંડળ જેમ ગાજે—આવો.

આવો તાળી અતી ઉમંગરે, જેથી રાગ અડે પુર રંગરે;

તો તો આનંદ માશે ન અંગે—આવો.

ઓમ્ભવ વસંત તણો છે સુંદરરે, ખીલ્યાં ફુલ રૂડાં બાગ અંદરરે;

તેથી સુગંધીમય થઈ રહ્યા મંદિર—આવો.

પુન્ય દ્રવ્યો છે આપણના પુરવનારે, તેથી જન્મ પામ્યા દરિકામારે

રૂડાં દર્શન થાય ગોમતીનાં—આવો.

(સ્ત્રીઓ જાય છે, ચિત્રલેહા પ્રવેશ કરે છે.)

ચિત્રલેહા— ઇન્દ્રસભા.

આવી પુગી ગોમતી સુધી જાવું દારકા માંય,

ચોકડી સુદરશન તણી છે કેમ હવે જવાય.

(ચિત્રલેહા આગળ ચાલવા માંડે છે તેવામાં સુદર્શનચક્ર એકાએક તેનું માંચું ઢાપવા જાય છે તેવામાં નારદજી અંતરીક્ષથી આવીને કહે છે.)

નારદ—

શ્લોક.

સાંભળ સુદરશન મર્મ એ તણો, ઈચ્છા છે એ ઈશ્વરી;
આવી છે હરણુ કરવા, અનીરૂઢનું જવા દેજે સુખે કરી.
(ચિત્રલેહાને કહે છે.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

સહ જજે અનીરૂઢને નહીં નડે વીધન.
ઈચ્છા પુરણુ તુજ થશે એવું છે મુજ વચન.
(નારદ અંતરધ્યાન થઈ જાય છે ચિત્રલેહા જાય છે.)

પ્રવેશ ૬ ઠો. ઓખાનો મેહલ.

ઓખા—

(એકલી ગાય છે.)

બદલ ગયો નેનારે—(એ રાગ)

રીસાઈ ગયા પ્યારારે, રીસાઈ ગયા પ્યારારે;

કેમ જીવાયરે, રીસાઈ ગયા પ્યારારે—

સખી —તાગ હોય તો તોડીએરે, પ્રીત ન તોડી જાય;

કાગળ હોય તો વાંચીએરે, કરમ વાંચું ન જાયરે.—રીસાઈ.

સખી—કુવો હોય તો તાગીએરે, સમુદ્ર તાગ્યા ન જાય;

ખેતર હોય તો ખેડીએરે, ડુંગર ખેડ્યા ન જાયરે.—રીસાઈ.

સખી—પાંખ હોય તો ઉડીએરે, મનુષ્યથી કેમ ઉડાય;

પાસે હોય તો મનાવીએરે, છેટેથી કેમ મનાવાયરે—રીસાઈ.

ચિત્રલેહા—(હાથમાં હીડોળો લઈ પ્રવેશ કરે છે.)

વલણ.

આમેની હુશીઆર હવે. થઈ ઈચ્છા પુરાણુ તુજ તબી;
જગાડ તું તુજ સ્વામીને, ન રીસાય તે યત્ને કરી.

ઓલા—

(હીડોળા પાસે આવીને.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

એજ મારો અનીરૂધ છે, પ્રાણુ તણો આધાર;
હી લાવી તું યતથી, માતું તારો ઉપકાર.

(અનીરૂધને જગાડે છે.)

મત ખીછરો સાજત હમરો.—(એ રાગ.)

પીયુ બોલો હશીને અમથી.—(એ વાર)

પ્રીત લાગી છે મારી તમથી—પીયુ.

એવી શું નિદ્રા આવે પીયુ તમને,

જીવ બળે મારો ગમથી—પીયુ.

અમે વાસી છઠએ હીયાંના, તમે દુરના પથી;

થઈ હુશીયારને ઉઠો જાળવી, મજો પ્રીત પરમથી—પીયુ.

અનીરૂધ—

(જાગૃત થતાં.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

સ્વપ્ન છે કે ખરેખર, નથી જણાતું આ;

મેહલ મારો દીસતો નથી, આવ્યો છું હું ક્યાં;

ધેરથી મારું હરણુ કરી, કોણે કીધો ક્લેશ;

આંખો આ કોણુ છે, કંઈ દીશે બાળે વેશ;

બોલ વેલી બોલ જલદી, મર્મ તું ઉઘાડ;
વાર લગાડીશ તું હવે તો, ફરીશ તુજને પ્રદાર.
(તરવાર ઉગામે છે.)

ઓસ્વા—પરમ પ્રીય પતી મારા, એવડી શીદને રીશ;
મારવી હોય તો મારો મુજને, આ રહ્યું મારું શીશ.

ચિત્રલેહા— ગઝલ.

એ બાણાસુરની છે બાળા. નામ એનુંજ છે બોળા;
વરી ગ્યો તો તું સ્વપ્નામાં, હવે છોડીને જશો ક્યાં.

અનીરુધ—મુકાબ્યું ગામને સજન પીતા, એતો છે અસુરજન;
વશં સાથે હું એની કેમ, છઉં જલદ કુળનો તન.

ઓસ્વા—મરમ જાણું છું હું એના, કુળ કેવા જલદવના;
વીચારીનેજ બોલો છાં, કેવા છે કામ પીતામહનાં.
રીઝ મુતા ને કુબ્જ નાર, તે થકી હું નથી ઉતાર;
વાત પ્રદુમનની સંભાર. રાખું છું લાજ હું આ વાર.
(ફરી ઉભે છે.)

અનીરુધ—એવાં શીદને દીઓ મેણાં, રીશ મુજને ચડીતી છાં.
ફરીને શું જુવો છો છાં, આવો જલદી તમે તો છાં.
(તેની પાસે જવા માંડે છે.)

ઓસ્વા—(તેને બેટીને) બેદાદ મુજે યાદ હયે.—(એ રાગ.)
જુદાઇ મને યાદ છે અનીરુધ તમારી,
કદી ન છોડું તમને હવે રાખું સંભાળી—જુદાઇ.

એની ચિત્રલેહા તારી હું છું ઉપકારી;
 કેવી રીતે તુજને મુકું ખાઈ વીસારી-ગુદાઈ.
 ચાલો મહેલમાં કરીએ હવે લગ્ન તૈયારી;
 કદી ન છોડું તમને હવે રાખું સંભાળી. (જન્ય છે.)
 (સીપાઈઓ મેહેલનીનીચે ચોકી કરતા હતા તેઓ અવાજ સાંભળીને).

૧ લો ચોકીવાલો— એત.

હઠ ભાઈ હઠ વેહેલો જલદી થા હુશીયાર,
 આવે છે અવાજ મુજને માણસનો આ કાર.
 રહી હુશીઆર ને ચોકી કરજે હીયાં તું,
 રાય આણાસુરને જમને ચેતાવું છું હું.

(ચોકી વાલો જન્ય છે તેની સાથે સેના સહિત કૌભાંડ આવે છે.)

કૌભાંડ— (મેહેલ તરફ જોઈને.)

એત.

અરે ચોર ઓ જાંબુક તું સંતાઈ પેઠો ક્યાં,
 બતાવ તારું જોર નીચે આવીને છાં.
 કોણ છે તું જાતનો કોણ તારો તાત,
 બચાવ તારે તો થશે જો કહીશ સાચી વાત.

અનીરૂઘ—જમાઈ આણાસુર તણો અનીરૂઘ માઈ નામ;
 આયુધ હત જો મુજકને તો પુરત તારી હામ.

કૌભાંડ—જમ તારી વાટ ગુવે છે પડી છે તુજમાં મુક;
 સીંહ હોય તો ઉતર નીચે દીસે છે જાંબુક.

અનીરૂઘ—અરે અસુર ચંડાળ તું બકે છે શું એ વાત;
 વદ વિચારી વાણી નહીં તો થશે તારી ધાત.

(૧૨)

દહાં બતાવી પરાક્રમ મારું થા હવે હુશીઆર;

આ ભાગજે કરી, હું પોહોઆડી દહરા જમદાર.

(ભાગેળ કાહાડી સૈન્ય વચે જાય છે.)

ઓઆ—

(તેને અટકાવીને.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

નહી નહી નહી પીયુ જવા દહરા નહી;

પ્રથમ મારો મુજને પછી જાઓ લડવા તહીં,

અનીરૂઢ—જવા દીઓ પ્રીયા મુજને લડવાનું છે મન;

હું ક્ષત્રી થઈને સહન એવાં કેમ કરું વચન.

(ઓખાનો હાથ તરછોડીને સૈન્યમાં પડી કેટલાકને મારી નાંખે છે તેથી
પ્રધાનસહિત કેટલાંક નાશી જાય છે અને અનીરૂઢ એકલો ઉભેલો છે.)

ઓઆ—(તેને જોઈને.)

નામ જાનેકા ન લો ચાર—(એ રાગ.)

મને તો ખીક લાગે છે પીયુજ તારી;

માટે જલદી આવ દોડી તું આગળ મારી.—મને.

પીતા મારો થયો એવો દુશમન ન થાએ તેવો;

તેથી કહું છું પ્યારા તુજને વારી વારી.—મને.

અનીરૂઢ—ધીરી થાને શીદને ખીહ છે તું પ્રીયા મારી;

વારે જલદી આ વશે યદુપતી અમારી—ધીરી.

આવશે સેના જ્યારે ભારી જાદવની હીયાં;

ભુજનું જોર વધ્યુ છે તે એ દેશે ઉતારી.—ધીરી.

પ્રવેશ ૭ મો. રસ્તો.

બાળાસુરસહિત લશ્કર ગાતું ગાતું જાય છે.

લશ્કર—ગઝલ લાલે રૂખેરાન મખરા—(એ રાગ.)
 ચાલો ચાલો ચાલો આજ, સૌપર જીત મેલવવા કાજ;
 જીત મેલવીએ આજને આજ, ધાય દુનીયામાં આપણું રાજ.
 ખડગ ધનુષ લઈ થાઓ હુશીયાર, દુશમનથી લડવા તૈયાર;
 મારી કાપીને કરીએ ઠાર, રાજ રહેશે આપણો સરદાર.—ચાલો.

પ્રવેશ ૮ મો. ઓખાનું માળીયું.

બાળાસુર— (અનિરૂધને જોઈને.)

દીસે છે આ કેવો સુંદર સ્વરૂપે જાણે કામ;
 લાંછન લાગે કુળને નહીં તો દેત કન્યાદાન.

અનીરૂધ—કન્યાદાન મળી ચુક્યું, શું રાખે અભિમાન;
 મળવા કારણ તુજને આવશે હમણા જન.

બાળાસુર—અણસમજી બકેછ શું તું આન્યો તારો કામ;
 આ એક બાણમાં તારા કરીશ હાલ હલાલ.

(બાણ ચઢવે છે.)

અનીરૂધ—ખબર નથી તુજને તેથી કરે છે બકબકાઈ;
 ગરવ તારો કરે પુરો જોજો મારો હાથ.

(બાણાસુરના લશ્કરમાં કુદી કેટલાંકનો નાશ કરે છે.
 તે જોઈને બાણાસુર નાગપાશથી બાંધી લે છે.)

ઓસ્વા—આહા પુરી ખોલી ચંદા—(એ રાગ)

જગતનારે પ્રભુ ખારા, સહાય થા દાસને તારા—જગતનારે
પડે છે દુઃખ બહુ ભારી, તેથી તેને લે ઉગારી—જગતનારે.
નાગપાશેથી છે બાંધ્યા, હશે દુખતા એના સાંધા—જગતનારે.
અરે તું વિશ્વપાલણુદાર, પૌત્ર તારાની લે સંભાળ—જગતનારે.
(તેવામાં ગરડપર-ખેડેલા શ્રીકૃષ્ણ જાદવસહિત અંતરીક્ષથી આવેછે.)

કૃષ્ણ—

(બાણાસુરને કહે છે.)

બેત,

બાળક સામે દુષ્ટ અરે શું કરે છે પ્રહાર;
લડવું હોય જો તારે તો થા હવે તથ્યાર.

બાણાસુર—પરપુત્રીની ચોરી કરે એવો તુજ કુમાર;
વારવો નહીં તેહને પણ ઉત્તરો લાવ્યો વાર.

કૃષ્ણ—વાર લાવ્યા નથી અમે જન છે નિર્ધાર;
આવ્યા છઠ્ઠાએ પુત્રવહુને તેડવા આવાર.

બાણાસુર—જન લઇને બલે આવ્યા કાધું રૂડું કાજ;
પહેરામણીમાં દઉં હું તમને જમપુરીનું રાજ.
(બાણનો માર ચલાવે છે.)

કૃષ્ણ—દુષ્ટ એવા વચન તું બકેછ શું આ વાર;
સહન કરવા બાણ મારાં થા હવે તથ્યાર.
(તરવાર લઇને સૈન્યનો નાશ કરી બાણાસુરના ચાર હાથ
રાખી બાકીના કાપી નાખે છે તેથી બાણાસુર મૂંઝા
ખાઈ પડે છે અને થોડીવાર હુશીયાર થઈ મહાદેવની
પ્રાર્થના કરે છે તેવામાં મહાદેવ પ્રવેશ કરે છે.)

મહાદેવ--

(ખાણાસુરને)

બેત.

બોલ વેહ્યો દાસ તારં કેમ થયું આવું મુખ,
સંભાળો શું કામ મુજને શું છે તારે દુઃખ.

વાળાસુર--અહો બોળા ધર કરો મુજતણી સંભાળ;
આ અહીરપતીએ આવા કીધા મારા હાલ.

મહાદેવ--(કૃષ્ણને) બોર ખાધાં બીલડી તણાં એજ તારી જાત,
શરમ નાવી તુજને કાપતાં મુજ સેવકના હાથ.
(કૃષ્ણ સાથે લડે છે તેવામાં બ્રહ્મા અંતરીક્ષથી
બંનેની વચ્ચે આવી પ્રાર્થના કરે છે.)

બ્રહ્મા--

રાગ કેદારો.

બેઉને--પ્રભુ ક્રોધ સમાવો છાંયરે--નમો નમો.

હું તો લાગું બેહુને પાયરે--નમો નમો.

કૃષ્ણને--છો ત્રીભુવનના તમે તાતરે--નમો નમો.

મહાદેવને--કાં આરંબ્યો ઉત્પાતરે--નમો નમો.

કૃષ્ણને--તમે બહુ સામાના સંજોગીરે--નમો નમો.

મહાદેવને--ખરે બીલડીના તમે ભોગીરે--નમો નમો.

કૃષ્ણને--ઓ નિર્દય મામાના મારણુરે--નમો નમો.

મહાદેવને--ઓ સસરાના સંહારણુરે--નમો નમો.

કૃષ્ણને--પ્રભુ ઉતારીએ હવે આપરે--નમો નમો.

મહાદેવને--બોળા ત્રીશુળ મુકીએ આપરે--નમો નમો.

(બંનેનાં હથીઆર મુકાવી બેટાવે છે. બંનેને મળેલ જોઈ
ખાણાસુર પાસે જઈ બંનેને નમે છે અને બ્રહ્મા,
ઓખા તથા અનીરૂધનો હસ્તમેળાપ કરાવે છે.)

માળામુર— એક સેવકને.) બેત.

સેવક વેહલા દોડ કળાવંતનીને બોલાવ:

ગાયન એક સુંદર આજની ખુશીમાં ગવરાવ.

(સેવક જઈને કળાવંતનીને તેડી લાવે છે.)

કળાવંતની— રાગ લાવણી.

છુટીરે દુખથી થઇ સુખણી ઓખાખાઈ આવાર;

અરે હાં ઓખાખાઈ આવાર

સડપર સહાય થયા કીરતાર,

ભજન કરશે ભોજો શંભુ સાથે કામ કુમાર;

અરે હાં સાથે કામ કુમાર

સડપર સહાય થયા કીરતાર,

કરે મંડળી હરીશ્ચન્દ્રની અર્ગ સડને આ વાર.

અરે હાં અર્ગ સડને આ વાર,

માને છે સર્વેનો ઉપકાર.

કળાવંતની— રાગ હોરી,

ઓખાને સહાય થયા છે, પ્રભુજી ભજા આ વાર—ટેક;

દુખકું દયાયુને સુખકું રે ખીલ્યું, જીત પામીને અંતે પ્યાર;

શંભુજી સરખા પીતા છે જેના મહીમાનો નહી પાર—ઓખા.

બ્રહ્માએ રતુનિ કરીને બેટાગ્યા, ભોજા સાથે વિશ્વાધાર;

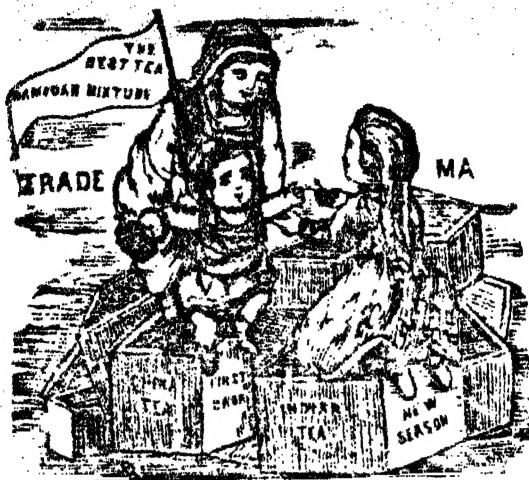
ખાણાહુરને નિર્ભય થાપી સજીવ કાષાં લગાર—ઓખા.

કરે જોડીને દહે છે દામોદર, અરગ સડને આ વાર;

કરવા કામા છે પ્રયતન પેહેજું, ભુજ ને ચુક લગાર—ઓખા.

DAMODAR RATANSI.
(KALBADEVI ROAD.)

ચાહે ! ચાહે !! ચાહે !!!

અમણ પ્રમાણે લહેજત આપનાર ઊંચામાં ઊંચી ચીનાઈ
 અથવા હીંદુસ્થાની બને ચાહેનો સ્વદ એકજ ચાહેમાં બેવો હોય
 તો અંગાનો એક ડોઝો “ દામોદર મીક્ષચર ” અને બે કપ ચાહે
 બનાવી એક આપો ચીનાઈ ચાહે પીનારને એક કહશે વાહ ! કેવી
 ચીનાઈ ચાહેની લહેજત છે !! બીજો કહશે નહીં એ તો ઇન્ડિયન
 કિમ્મત રતલ ૧ ના સાદા ટીનમાં ૩ ૧ = ફેનશી સોનેરી
 ટીનમાં ૩૧ = એટલી સસતી છતાં લહેજતમાં દશ રૂપિયા રતલની
 ચાહેથી પણ ચહડશે.

તે સીચાય તરેહ તરેહની લહેજતદાર ચાહે ૩ ના થી ૩, ૫
 સુધીની રતલ એક મળશે.

દરરોજ તાજી સંચામાં દરેલી કાફી રતલ ૧ ના ૩ ના,
 ૧૫ = અને ૧૧૧ સુધી મળશે.

13 *PRIZE MEDALS*
AWARDED FOR
WILLIAM S. KIMBALL AND CO'S
CIGARETTES & TOBACCO,
SPECIAL RATES TO THE TRADE.

વીલીયમ એસ. કીમ્બલ કંપનીની

સીગારેટ અને તંબાકુના

મુખ્ય ખાતેના સખ એજન્ટ—દામોદર રતનસી.

સૌથી સરસ, સૌથી સસતી જાતજાતની અને જાતભતની

સીગારેટ અને તંબાકુ

તદન નવોજ માલ આપ્યો છે.

મીઠા કંચાલની સીગારેટ કલોથ બ્રાફ ગોલડ, ટ્રિકીંગ વેનકે
 ફેર, કેશીનો, લીટલ બ્લેકી, બ્રાફડ બ્રાફડ વિગેરે દુનિયામાં ઘણી
 વખણાય છે, તે તેનો ઉકાવ સૌથી વધારે થાય છે, કેમકે તે શરીર
 રને જરાપણ નુકસાન કરતી નથી.

GUNGA HAIR VIGOR.

હીંદુસ્થાન માટે હીંદુસ્થાનીજ ઔષધી.

ગંગા હેર વીગર.

પાક અને ખરી જતા બાલને વધારી રેશમ પ્રમાણે નરમ, ચળકતા અને કાલા કરનારે ગંગા હેર વીગર મગજને હંડક આપી
 થાનો દુખાવે દુર કરે છે. લાંબા વખતના અબ તસથી આખને યત
 ધળને ચટકાવે છે માથાના રક્ષણ અર્થે બાલક, યુવાન અને વૃદ્ધ
 તે એક સરખું ઉપયોગી છે. એમાં સમાવેલી દેશી વનસ્પતીઓની
 મુજબ મોહ પમાડે તેવા છે. કીમત સીસી ૧ નો રૂપીઆ અરબો.

હાલ દામોદર રતનસી.

મુખ્ય, કાલ્યાદેવી રોડ, નાં ૨૭

